

Handläggare

Antagen av förbundsdirektionen 2014-11-27 § 189

Mikael Eriksson

Upphandling inom Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund, rutiner och ansvarsgränser

Samordnad upphandling

Samordnad upphandling bör genomföras inom områden där det finns gemensamma intressen och på så sätt ta tillvara att organisationen är en stor och betydelsefull köpare.

Upphandling av ramavtal skall ske med aktivt deltagande av de avdelningar som har den mest lämpliga kompetensen gällande de produkter/tjänster som avses.

Gemensamma ramavtal omfattar hela NVK:s volym. I normalfallet är ramavtalets villkor mycket fördelaktigare än vad en enskild verksamhet kan uppnå genom separat upphandling. Om ramavtalet visar på en kostnadshöjning för en enskild avdelning men NVK totalt gör en besparing skall alltid hänsyn tas till kommunnyttan när avtal tecknas. Enskilda avdelningar skall inte genomföra upphandlingar i egen regi där ramavtal finns. Upphandling och serviceförvaltningens godkännande krävs om enskild avdelning inte skall medverka i en gemensam upphandling.

Avtalstrohet

Ramavtal ingås med en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkor för avrop under en given tidsperiod. Avtalstrohet skapar förutsättningar för att uppnå bra affärsmässiga villkor samt att det innebär att NVK:s trovärdighet som kund ökar.

Leverantören tvingas att lämna anbud i konkurrens när upphandling sker. Detta skapar en konkurrenssituation som gynnar både NVK och de leverantörer som uppfyller ställda krav. Avtalstrohet skapar ett ökat intresse från leverantörer att delta i upphandlingar.

Vid inköp och innan eventuell upphandling sker skall alltid förekomsten av ramavtal kontrolleras. Finns ramavtal skall dessa användas.

Direktupphandling

Avsikten med direktupphandling var ursprungligen mindre upphandlingar dvs när ett normalt anbudsförfarande skulle innebära alldeles för höga administrativa kostnader i förhållande till upphandlingens storlek.

Innan direktupphandling sker skall förekomsten av ramavtal alltid kontrolleras och i förekommande fall användas. Då ramavtal saknas får direktupphandling endast användas om upphandlingens värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl som inte kunnat förutses och inte heller beror på den egna verksamheten.

NVK:s definition av lågt värde överensstämmer med högsta belopp enligt LOU:s vid varje tillfälle gällande lydelse.

Direktupphandling skall endast användas vid enstaka upphandlingar. Sker upprepade direktupphandlingar av samma typ av vara eller tjänst bör ett ramavtal tecknas efter en upphandling i konkurrens. Ett anskaffningsbehov får således inte delas upp i mindre delar i syfte att komma under gränsen för direktupphandling.

Direktupphandling innebär inte att avsteg får göras från affärsmässigheten. Den upphandlande enheten skall för att garantera affärsmässigheten inhämta prisuppgifter från flera håll när så är möjligt för att göra prisjämförelse, för det fall förbundschefen i det enskilda fallet på grund av omständigheterna inte beslutar annorlunda. En sådan prisjämförelse bör dokumenteras. Direktupphandling för mycket små belopp, där arbetsinsatsen inte står i rimlig proportion till nyttan, är undantagna.

Direktupphandling kan även användas vid större belopp om särskilda skäl finns. Med särskilda skäl avses framför allt brådska orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten. För att exempelvis förhindra stora skador eller stora kostnader som skulle bli följden av ett utdraget upphandlingsförfarande kan enheten tillgripa direktupphandling med en leverantör. Det är främst fråga om nödsituationer och akuta och oförutsedda behov. Det är inte tillåtet att använda direktupphandling om brådskan beror på den upphandlande enheten, t ex vid bristande planering.

Ansvar

Avdelningscheferna ansvarar för att gällande lagstiftning, NVK:s policy och riktlinjer efterlevs, att ansvar och befogenheter i inköps- och upphandlingsfrågor inom organisationen tydliggörs samt att medarbetare har den kompetens som krävs för att genomföra inköp och upphandlingar inom aktuellt område.

Leasingavtal

Av NVK:s finanspolicy kap 4 framgår att leasing jämförs med upplåning och att beslut om leasing ska föregås av prövning gentemot andra former för finansiering. Samtliga Leasingavtal skall granskas och godkännas av förbundschef och upphandlingschef innan avtal fastställs.

Krav på anställningsvillkor vid upphandling av större entreprenader

För att säkerställa att skäliga anställningsvillkor erbjuds entreprenörers anställda samt för att undvika att entreprenader utsätts för blockader, skall särskilt kontraktsvillkor ställas vid upphandling av större entreprenader. I upphandlingen skall krav ställas att arbetsvillkoren så långt gällande rättspraxis medger motsvarar vad som följer av ett representativt kollektivavtal som täcker det aktuella arbetet.

Upphandling- och serviceförvaltningen vid Fagersta kommuns uppdrag och roll

Förvaltningen har ett huvudansvar för samordnad upphandling av varor och tjänster för NVK med syfte att nå rätt kvalitet till lägsta möjliga kostnad och med minsta möjliga miljöpåverkan.

Förvaltningen har ansvar för att föreslå avtalsområden lämpliga för ramavtal.

Förvaltningen skall vara NVK:s expertorgan och leda utvecklingen inom upphandlingsområdet. Förvaltningen har därigenom en stödjande och konsultativ roll och skall på uppdrag av NVK kunna genomföra upphandlingar som inte omfattas av ramavtal.

Förvaltningen skall i nära samverkan med NVK:s avdelningar arbeta aktivt med att effektivisera inköpsprocessen.

När ska upphandling- och serviceförvaltningen vid Fagersta kommuns anlitas och när får avdelningarna göra upphandlingarna själva?

Ramavtalsupphandlingar skall alltid samordnas inom NVK och administreras genom upphandling- och serviceförvaltningen i samråd med berörda avdelningar.

Förenklad respektive öppen upphandling i övrigt ska alltid administreras genom upphandling- och serviceförvaltningen i samråd med berörd avdelning. Är avdelningen och upphandling- och service av olika uppfattning i någon del ska tvistefrågan underställas förbundschefen för bedömning.

Direktupphandling upp till 200 000 kr exkl. moms får genomföras inom avdelningen enligt "Rutin för direktupphandling över ett prisbasbelopp" nedan under förutsättning att avdelningschefen bedömer att berörd handläggare kan och följer gällande rutiner.

Direktupphandling över 200 000 kr exkl. moms men under den högsta gränsen för direktupphandling skall genomföras genom upphandling- och serviceförvaltningen eller, om förvaltningen efter genomgång av avdelningens förslag till förfrågningsunderlag och godkänt detsamma, bedömer det som lämpligt att namngiven person hos avdelningen genomför upphandlingen enligt "Rutin för direktupphandling över ett prisbasbelopp".

Rutin för direktupphandling över ett prisbasbelopp

1. Diarieför upphandlingen
2. Kontrollera om ramavtal finns, använd i så fall detta.
 - Gör en bedömning om direktupphandlingen tillsammans med tidigare direktupphandlingar av samma slag under innevarande år ryms inom direktupphandlingsgränsen.
 - Upprätta vid behov anskaffningsbeslut där beslut och skälen för direktupphandling dokumenteras.
 - Förfrågan görs skriftligt eller via e-post hos det antal leverantörer som är befogat med hänsyn till konkurrensläget och upphandlingens värde, normalt till minst tre leverantörer.
 - Anbud ska lämnas skriftligt eller via e-post.
 - Avtal ingås genom att båda parter undertecknar skriftligt avtal.
 - Meddela de som lämnat anbud resultatet av direktupphandlingen.
 - Dokumentera direktupphandlingen på särskild blankett godkänd av upphandling- och serviceförvaltningen.
 - Registrera direktupphandlingen hos registrator.